

Vaasan seudun AKO Raportti 1.1.2006–31.3.2007

A: Ohjelman yleiskulut, hallinnointi ja koordinointi

Vaasan seudun aluekeskusohjelman ohjausryhmä kokoontui vuonna 2006 20.3., 17.5. ja 5.9. sekä uudella ohjelmakaudella uudella kokoonpanolla ensimmäisen kerran 23.3.2007. Seudullista palvelustrategiaa ohjaava työryhmä kokoontui vuoden 2006 aikana 10.1., 7.2. ja 24.3. Koulutus- ja tutkimustyöryhmän kokoukset pidettiin vuonna 2006 17.2. ja 21.4. ja elinkeinotyöryhmän 21.2. ja 18.4., joissa keskityttiin uuden ohjelmakauden valmisteluun. Tämän lisäksi aluekeskusohjelman kautta rahoitettujen osahankkeiden ohjausryhmät ovat kokoontuneet kunkin hankkeen tarpeiden mukaisesti.

Seudullisen palvelustrategiatyön seminaari järjestettiin Vöyrin Norrvallassa 23.2.2006. Tilaisuuteen osallistui yli sata kuntien luottamushenkilöä. Ehdotus kunta- ja palvelurakennemuutoksesta koskevan puitelain mukaiseksi suunnitelmaksi Vaasan seudulla valmistui 5.10.2006.

Hakemus uudelle ohjelmakaudelle 2007–2010 valmisteltiin maaliskuu-toukokuun aikana ja se toimitettiin sisäasiainministeriöön hakuajataulun mukaisesti toukokuun loppuun mennessä. Hakemuksen painopistealojen kehittämistarpeiden kartoitukseen ja hakemuksen valmisteluun osallistui useita VASEKin henkilökunnan jäseniä yhdessä eri työryhmien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Sisäasiainministeriön asettaman tulevan ohjelmakauden hakemuksia arvioineen asiantuntijaryhmän mukaan Vaasan seutu kuuluu niiden kahdeksan alueen joukkoon, joilla on parhaat edellytykset tulevan ohjelman tulokselliseen toimeenpanoon. Valtioneuvoston perusrahoituspäätös vuodelle 2007 tuli 22.2., jonka mukaisesti Vaasan seudulle myönnettiin 205.000€. Lisäksi Vaasan seudulle myönnettiin 30.000€ OSKE-ohjelman liitännäisjäsenyyteen Digitaaliset sisällöt-klusteriin osallistumiseen. Saatuun perusrahoituspäätökseen voidaan olla tyytyväisiä kaikki rahoitusjakoon vaikuttavat seikat huomioon ottaen. Vaasan seudun osalta edelliseen ohjelmakauteen verrattuna saavutettiin myös selvä korotus (140.000€/v).

Vaasan seudun AKO-koordinaattori Jan-Erik Helenelundin työsuhde päättyi 10.11.2006 hänen siirryttyään kokopäiväiseksi tutkijaksi. Uuden ohjelmapäällikön rekrytointi käynnistettiin jo lokakuun aikana ja uudeksi ohjelmapäälliköksi hakukierroksen jälkeen valittu Stefan Råback aloitti toimessaan 13.12.2006.

B: Toimenpide 1: Elinkeinoelämän kehittäminen

1.1 Merenkurkun saariston osaamistason kohottaminen – maailmanperintö tähtäimessä

Kyseessä on kaksiosainen hankekokonaisuus, joka koostui Vaasan seudun aluekeskusohjelman ja Länsi-Suomen tavoite 2 -ohjelman kautta rahoitetuista erillishankkeista. Aluekeskusohjelman kautta toteutettiin ammattilaisille suunnattu maailmanperintöoppaiden täydennyskoulutuspaketti. Sopimus hankkeen toteuttamisesta laadittiin maaliskuussa 2006 VASEKin ja Pohjanmaan Matkailu r.y.:n välillä.

Osahankkeiden yhteisenä ohjausryhmänä toimi maailmanperinnön markkinointityöryhmä, jonka lisäksi pienempi työryhmä valmisteli opaskoulutuksen tarkemman sisällön ja toteutuksen. Hankkeen varsinainen toteutus siirrettiin syksyyn 2006, koska ensin haluttiin varmuus Merenkurkun hyväksymisestä maailman luonnonperintöalueeksi. Koulutukseen haki 45 henkilöä, joista valintakriteerien perusteella valikoitui 25 henkilön varsinainen koulutusryhmä. Teoriatilaisuuksiin oli kaikilla kiinnostuneilla mahdollisuus osallistua ja teoriatilaisuuksiin osallistuikin 30–50 hlöä/tilaisuus. Koulutusosuuden jälkeen järjestettiin kaksi teoriaosuuden tenttitilaisuutta ja 15.–16.5. toteutetaan myös maasto-opastuksen näyttökokeet. Metsähallitus myöntää jatkossa hyväksytysti suorittaneille oppaille sertifikaatin ja virallisen maailmanperintöoppaan statuksen. Ks. tarkemmin liite B:1.1.

1.2 Geologisen matkailupaketin kehittäminen, "Geopark Ostrobothnia"

Hankkeen tavoitteena oli kehittää geoluontokohteita Oravaisten kivipuistosta pohjoisessa Susiluolan-Pyhävuoren alueelle Suupohjassa ja tuottaa suunnitelma Geopark Ostrobothnia-konseptiksi. Tältä pohjalta on jatkossa mahdollista hakeutua jäseneksi European Geoparks Network-verkostoon. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 30 000 € ja sen hallinnoinnista vastasi GTK.

Hankkeen operatiivinen toteuttaminen käynnistettiin 1.4.2006. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui 15.6., jolloin myös järjestettiin Jurvan Nikkarikeskuksessa laaja workshop-tapahtuma aihealueen toimijoiden kesken. Jatkotyöskentelyn osalta päätettiin mm. kaksipäiväisen "mobile workshopin" toteuttamisesta syksyllä 2006 siten, että kaikki kohteet käydään maastossa läpi toimijoiden ja kiinnostuneiden yritysten kesken. Projektipäällikkö Peter Eden piti esitelmän "The 2nd Global Conference on Geoparks" Belfastissa 17.–21.9.2006. Muilta osin hankkeessa valmisteltiin mm. esittelymateriaalia ja kotisivut sekä keskityttiin yksittäisten kohteiden kehittämiseen. Ks. tarkemmin hankkeen loppuraportti, liite B:1.2.

1.3 Opinnäyteporssi (Connect Competence)

Kyseessä on kaikki Vaasan seudun oppilaitosyksiköt (II aste, aikuiskoulutus, III aste) kattava yhteinen opinnäyte- ja työharjoittelupaikkajärjestelmä. Hankkeen toteutuksesta luovuttiin ensin keväällä 2006 valtion AKO-rahoituksen määrän selvittyä ja karsimisen osoittautuessa välttämättömäksi.

Hanke päätettiin kuitenkin toteuttaa syksyllä 2006 ohjelmakauden aikana kertyneillä valtion perusrahoitusosuuden korkotuloilla ja vastaavalla kuntavastinrahoituksella. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 24.122€ ja se hallinnoitiin erillisenä kehittämishankkeena. Hankkeen ensimmäinen ohjausryhmän kokous pidettiin 1.11.2006, jonka jälkeen jatkotyöskentely on edennyt mm. työryhmätoimintana ja oppilaitoskohtaisena aineiston kokoamisena. Hankkeen ja järjestelmän nimeksi valittiin ConnectCompetence.fi, joka hyvin kuvastaa järjestelmän käyttötarkoitusta. Järjestelmä valmistui maaliskuussa ja se julkistettiin 21.3.2007. Ks. tarkemmin hankkeen erillinen loppuraportti.

1.4 Kärkiyrityslähtöiset yritysetabloinnit

Hankkeen toteutuksesta luovuttiin keväällä valtion AKO-rahoituksen määrän selvittyä ja karsimisen osoittautuessa välttämättömäksi.

1.5 Veneenrakennusalan infolehti Ostrobothnian Boatbuilder

VASEK/Vaasan seudun aluekeskusohjelma osallistui venealan kehittämissyhteistyöhön Pietarsaaren- ja Kokkolanseutujen kanssa. Ostrobothnian Boatbuilder on keskeinen tiedonvälityskanava toimialan kehittämistyön osalta ja sen jakelu järjestettiin AKO-rahoituksella myös Vaasan seudun ja Suupohjankin osalta. Raportointiaikana OBBB ilmestyi kerran ja sen julkistaminen ajoitettiin VENE 2006 -messujen yhteyteen.

Venealan yhteistyöhön liittyen järjestettiin VASEKin aloitteesta myös Vaasan seudun venealan alihankintayrityksille suunnattu verkostoitumispäivä 25.8.2006 Kokkolan-Pietarsaaren seudun venealan kärkiyrityksiin. Tapahtumaan osallistui 20 eri yritystä Vaasan seudun kunnista ja eri toimialoilta (mm. metalli-, puutuote-, verhoilu- ja muovialoilta sekä insinööri- ja arkkitehtitoimistoista). Vierailu kohdistui KETEK Marineen sekä kuuteen yritykseen ja tapahtuma johti kaupallisiin jatkotoimenpiteisiin. Venealan yhteistyön puitteissa koottiin myös näyttelyosasto VENE 2007 –messuille. Messuilla jaettiin myös julkaisu ”Pohjanmaan veneklusteri”, johon VASEK kokosi Vaasan seudun venealan valmistajia ja alihankkijoita. Ks. liiteaineisto B:1.5.

1.6 Seinäjoki-Vaasa radan sähköistyksen vaihtoehtoisen mallin luominen

Hankkeen esiselvitys tehtiin yhteistyössä Teknologikeskus Merinovan kanssa. VASEKin toimitusjohtaja Haapasen kutsuma hanketyöryhmä käsitteli esiselvitystä ja totesi, että edellytyksiä vaihtoehtoiselle toteutukselle uusien ulkomaisten menetelmien ja tekniikoiden avulla ei ole. AKOn ohjausryhmän päätöksellä hankkeelle varattu rahoitus 20 000 € siirrettiin käytettäväksi muihin aluekeskusohjelman toimenpiteisiin. Radan sähköistämisen osalta jatkossa avainasemassa on alueen toimijoiden tiivis edunvalvontatyö.

1.7 Sähköinen yrityksen omistajanvaihdospörssi

Omistajanvaihdospörssi toteutettiin siten, että olemassa oleva Suomen Yrittäjien Yrityspörssi muutettiin kaksikieliseksi yhteistyössä Suomen Yrittäjien ja Österbottens Företagarföreningin kanssa. Hanke valmistui ja palvelu julkistettiin 21.9.2006. Vaasan seudun aluekeskusohjelman resurssoinnilla ja aktiivisuudella oli ratkaiseva vaikutus ruotsinkielisen valtakunnallisen järjestelmän saamiseksi. Lopulliset kustannukset koostuivat pääasiassa käännöstoista. Ks. tarkemmin www.yrittajat.fi ->på svenska ->Företagsbörsen ja liite B:1.7.

1.8 Vaasan seudun tontti- ja toimitilarekisterin sekä yritysrekisterin päivitykset

VASEK laati aluekeskusohjelman puitteissa 2004–2005 koko seudun kattavan yritysrekisterin sekä tontti- ja toimitilarekisterin. Näistä on muodostunut keskeisiä elinkeinoelämän kehittämistyössä käytettäviä työkaluja. Toimitilarekisterin osalta järjestelmä on vajaan kahden vuoden ajan kattanut seudun kuntien omistamat tontit ja toimitilat, Vaasan kaupungin osalta erikseen linkitettyinä. Yrityksiltä on saatu tonttien ja toimitilojen seudullisesta kokoamisesta hyvää palautetta, mutta samalla on usein tuotu esiin yksityisten omistamien tilojen puuttuminen järjestelmästä. Yrityksiltä saadun palautteen pohjalta tehtiin aluekeskusohjelman puitteissa järjestelmän päivitys, joka mahdollistaa laajasti kaikkien tahojen yhteiskäytön. Järjestelmään on myös valmisteltu toimintaa tukeva karttapalvelu, johon hankkeessa löydettiin kustannustehokas toteuttamisratkaisu. Lisäksi järjestelmän rakennetta ja visuaalista ilmettä uudistettiin modernimmaksi ja käyttäjäystävällisemmäksi.

Yritysrekisterin osalta toteutettiin vastaavia järjestelmän rakenteeseen ja käyttäjävälisyyteen liittyviä parannuksia. Jatkossa VASEK ylläpitää näitä ja muita vastaavia seudullisia rekistereitä/järjestelmiä osana verkkopalveluitaan.

Toimenpide 2: Media-alan kehittäminen

2.1 One Stop Shop

Kolmivuotisessa hankkeessa luotiin ja vahvistettiin Vaasan seudulla uudenlaista media-alan toimintaa erityisesti interaktiivisen sisällöntuotannon alueella. Konkreettisia tuloksia ovat mm. useat eri ohjelmaformatit. Tehdyn kehittämistyön ja saavutettujen tulosten pohjalta Vaasan seutu haki tällä painopisteellä mukaan uuteen osaamiskeskusohjelmaan, jonka tuloksena saavutettiin liitännäisjäsenyysasema aluekeskusohjelman kautta myönnettävillä varoilla. Ks. tarkemmin liite B 2.1. *One Stop Shop-projektet*.

Toimenpide 3: Imago

Tässä toimenpiteessä on ainoana hankkeena ollut hevosalaan liittyvä hanke, joka siirrettiin ohjausryhmän päätöksellä toimenpidekokonaisuuteen 5.

Toimenpide 4: Koulutus ja tutkimus

4.1 Korkeakouluyhteistyön kehittäminen

Korkeakoulukonsortiolle osoitettu tuki kattoi vuonna 2006 konsortion suunnittelijan palkkakustannuksista puolet. Toiminnan painopisteenä oli erityisesti yhteistyön kehittäminen kieltenopetuksessa, uusien yhteistyömuotojen löytäminen alueen avointen yliopistojen ja korkeakoulujen välille sekä kansainvälisten opiskelijoiden opiskelua tukevien palveluiden kehittäminen. Konsortion suunnittelija Marina Bergström toimi yhdyssiteenä konsortion eri yhteistyöryhmien ja johtoryhmien välillä ja tiedotti aktiivisesti konsortion toiminnasta sekä pyrki aktiivisesti edistämään aluestrategiassa priorisoitujen kehittämisalueiden ja -hankkeiden sisällöllistä kehittämistä. Ks. liite B:4.1. *Selvitys VASEKin Vaasan korkeakoulukonsortion toiminnalle myöntämän tuen käytöstä*.

4.2 Korkeakouluasiamies

Hankkeen toteutuksesta luovuttiin keväällä 2006 valtion AKO-rahoituksen määrän selvittyä ja karsimisen osoittautuessa välttämättömäksi.

4.3 Aikuiskoulutuksen kysyntä- ja tarjontarekisteri

Hankkeen toteutuksesta luovuttiin keväällä 2006 valtion AKO-rahoituksen määrän selvittyä ja karsimisen osoittautuessa välttämättömäksi.

4.4. Energiainstituutin mallin luominen ja kehittäminen

Hankkeen työryhmän tehtävänä oli jäsentää energia-alan tutkimus-, koulutus- ja konsultointiosaaminen Vaasan yliopistossa. Tavoitteena oli tehdä ehdotus energiainstituutin toimintamalliksi, sisältäen sekä Vaasan yliopiston sisäisen organisoitumisen, verkostoitumisen muiden energia-alan toimijoiden kanssa ja energiainstituutin tutkimusohjelman laatimisen. Hankkeen toteutusaika oli 20.10.2005–31.8.2006. Hankkeen tuloksena perustettiin Vaasan energiainstituutti (VEI), jonka muodostavat Vaasan yliopiston teknillisen ja kauppatieteellisen tiedekunnan lisäksi myös Levón-instituutti, Vaasan ammattikorkeakoulu ja Svenska yrkeshögskolan. Ks. liite B:4.4. *Energiainstituutin mallin luominen ja kehittäminen*.

Toimenpide 5: Hyvinvointi

5.1 Hankintarenkaan kehittäminen

Kuntien yhteisen hankintarenkaan toiminta jatkui aikaisemmalla tavalla kuntien oman harkinnan lähtökohdista. Kunnilla oli mahdollisuus osallistua yhteisiin kilpailutuksiin, liittyä mukaan Vaasan olemassa oleviin sopimuksiin, osallistua koulutukseen sekä saada neuvontapalveluja ja mm. asiakirjamalleja. Yhteisesti kilpailutettiin mm. oppikirjat, kemikaalit ja hoitotarvikkeet. Hankintarengas järjesti yhteisiä kokouksia tarjouspyyntöjä laadittaessa ja tarjosten vertailuvaiheessa. Neuvontaa hoidettiin lähinnä puhelimitse ja sähköpostitse. Hankkeen ohjausryhmä kokoontui 15.8. ja 31.10.2006, Ks. tarkemmin liite B:5.1.

5.2 Seudullinen palvelustrategia

Seudullisen palvelustrategiatyön ohjausryhmä kokoontui ohjaamaan konsultin työtä kolmesti kevään aikana. Ennen lopullista raporttia (*liite B:5.2.*) konsultti toimitti ohjausryhmän käsiteltäväksi *Täsmennetyn toimintamallin 10.2.2006 ja Strategialuonnoksen 24.3.2006 johtoryhmän kokoukseen*. Myöhemmin keväällä pidettiin työn tilaajien ja konsultin kesken neuvottelu palvelustrategiatyön loppuun saattamisesta. Hanke vietiin päätökseen syksyn 2006 aikana PARAS-hankkeen edetessä ja uuden puitelain täsmennyttyä.

Vaasan seudun palvelustrategia sekä ehdotus kunta- ja palvelurakennemuutostusta koskevan puitelain mukaiseksi suunnitelmaksi hyväksyttiin lopullisesti VASEKin hallituksessa 17.11.2006. Tämän jälkeen toteutettiin aineiston laaja-alainen jakelu kieliversioineen noin 600 henkilölle eri organisaatioissa. Asiakirjat tarjoavat aineistoa eduskunnan tammikuussa 2007 hyväksymän puitelain 7 §:n mukaisen seudullisen suunnitelman jatkovalmisteluun.

5.3 Kansallisen hyvinvointiverkoston ”jäsenmaksu”

Vaasan seutu oli mukana aluekeskusohjelman kansallisessa hyvinvointiverkostossa, jonka tavoitteena oli tehostaa kehittämisen tuloksellisuutta ja kehittää alueellisia palvelurakenteita.

Vaasassa 30.4.2007

Pekka Haapanen
toimitusjohtaja
Vaasan seudun Kehitys Oy VASEK